

SÆRUTSKRIFT

Arkivsak-dok. 25/06169-14
Saksbehandler Anita Henriksen

Forslag til endringer i politisk organisering, medvirkningsråd,
yrkesopplæringsnemd og ombud

Saksgang	Møtedato	Saknr
1 Fylkeseldrerådet	14.05.2025	14/25
2 Råd for personer med funksjonsnedsettelse i Agder	14.05.2025	13/25
3 Råd for likestilling, inkludering og mangfold i Agder	15.05.2025	9/25
4 Ungdommens fylkesutvalg 2025	15.05.2025	19/25
5 Administrasjonsutvalget	03.06.2025	9/25
6 Fylkesutvalget	03.06.2025	53/25
7 Fylkestinget	17.06.2025	32/25

Fylkeseldrerådet har behandlet saken i møte 14.05.2025 sak 14/25

Møtebehandling

Representanten Sally Vennesland foreslo følgende alternative forslag:

Pkt 1-3 tas til orientering

Pkt 4 Antall medlemmer i Ungdommens Fylkesutvalg reduseres fra 15 til 11 medlemmer i neste valgperiode

Pkt 5 LIM-rådet videreføres i neste valgperiode med 7 medlemmer

Pkt 6 tas til orientering

Pkt 7 NAV-ombudet videreføres

Pkt 8 Eldreombudet videreføres

Pkt 9 tas til orientering

Representanten Ivar Netland foreslo følgende tillegg:

En representasjon fra organisasjonene på 5 medlemmer er lite.

Ved reduksjon av rådene til 7 medlemmer reduseres politisk oppnevnt til 1.

Votering

Alternative forslag fra representantene Sally Vennesland og Ivar Netland ble enstemmig vedtatt.

Fylkeseldrerådet - vedtak

Pkt 1-3 tas til orientering

Pkt 4 Antall medlemmer i Ungdommens Fylkesutvalg reduseres fra 15 til 11 medlemmer i neste valgperiode
Pkt 5 LIM-rådet videreføres i neste valgperiode med 7 medlemmer
Pkt 6 tas til orientering
Pkt 7 NAV-ombudet videreføres
Pkt 8 Eldreombudet videreføres
Pkt 9 tas til orientering

En representasjon fra organisasjonene på 5 medlemmer er lite.
Ved reduksjon av rådene til 7 medlemmer reduseres politisk oppnevnt til 1.

Råd for personer med funksjonsnedsettelse i Agder har behandlet saken i møte 14.05.2025 sak 13/25

Møtebehandling

Råd for personer med funksjonsnedsettelse fremmet følgende alternativt forslag:

- 1 *Rådet for personer med funksjonsnedsettelse i Agder ber fylkestinget om ikke å legge ned eller redusere ombudene.*

Begrunnelse:

Ombudene har gjort en svært god jobb og er et lavterskeltilbud for de som sliter med «systemene». Ved å legge ned disse rammer man noen av de mest sårbare innbyggerne i Agder. Antakelig kan en slik nedlegging også føre til mer press på tjenestene, samt føre til at forskjellene i levekårene på Agder øker og forverres ytterligere for noen av de som strever mest.

- 2 *Rådet for personer med funksjonsnedsettelse i Agder ber fylkestinget om å ikke legge ned LIM- rådet eller redusere antall medlemmer i de øvrige medvirkningsrådene.*

Begrunnelse:

Rådene representerer viktige, store og underrepresenterte grupper. Ved å redusere antallet medlemmer i rådene blir innsparingen marginal, men man reduserer demokratiet og medbestemmelses mulighetene til grupper som i liten grad er representert i folkevalgte organer som kommunestyre og fylkesting. Dette kan også bli en utfordring for beslutningstakerne i Agder, ettersom en slik reduksjon vil føre til at færre stemmer kommer til orde og får gitt viktige råd til politikerne.

Votering

Rådets forslag ble enstemmig vedtatt.

Råd for personer med funksjonsnedsettelse i Agder - vedtak

- 1 Rådet for personer med funksjonsnedsettelse i Agder ber fylkestinget om ikke å legge ned eller redusere ombudene.
- 2 Rådet for personer med funksjonsnedsettelse i Agder ber fylkestinget om å ikke legge ned LIM- rådet eller redusere antall medlemmer i de øvrige medvirkningsrådene.

Råd for likestilling, inkludering og mangfold i Agder har behandlet saken i møte 15.05.2025 sak 9/25

Møtebehandling

Steinar Knutsen, avdelingsleder for samhandling og politisk sekretariat, orienterte om saken.

LIM-rådet fremmet følgende alternative forslag til punkt 5:

LIM-rådet er et viktig organ for å sikre at perspektiver knyttet til likestilling, inkludering og mangfold blir ivaretatt i fylkeskommunens arbeid, ikke minst i spørsmål om brukermedvirkning og representasjon. Rådet har over tid bidratt med tverrfaglig innsikt og bred erfaringskompetanse som har styrket fylkeskommunens politikkutvikling, kontakt og tillit med ulike samfunnsgrupper. Eksempelvis romanifolket/taterne. LIM-rådets brede representasjon av ulike minoritetsgrupper ivaretar folkehelse og kan bidra til bedre levekår for minoritetsgruppene. LIM-rådet representerer en tverrfaglig, representativ og inkluderende tilnærming med dokumentert verdi både internt i fylkeskommunen og i kontakt med lokalsamfunnet. Å legge ned et slikt råd vil være et tilbakeskritt for en inkluderende og fremtidsrettet forvaltning.

Som del i behandlingen av saken ønsker LIM-rådet en redegjørelse av hva fylkeskommunens konkrete tiltak og rapportering er i forhold til Aktivitets- og redegjørelsesplikt: https://www.bufdir.no/fagstotte/produkter/aktivitets_og_redegjorelse/sesplikt_for_offentlige_myndigheter/. LIM-rådet i seg selv er ikke lovpålagt, men arbeid med likestilling er allikevel det.

Slik det opplyses i årsmeldingen for 2024 har rådet brukt i underkant av 300 000kr, dette er et ganske kostnadseffektivt tiltak når man tenker på at fylkeskommunen har "en lovbestemt plikt til å jobbe med likestilling og mot diskriminering i alle sine oppgaver og tjenester". Strukturelle endringer som å fjerne LIM-rådet som gir direkte tilgang til medvirkning for en rekke minoritetsgrupper minner om strukturell diskriminering. Det er nevnt noen ideer om hvordan man skal oppnå tilsvarende medvirkning, men disse er ikke fremmet som konkrete forslag og derfor er det ingenting som garanterer at dette gjennomføres. Forslaget om en konferanse fremstår noe ironisk hvis grunnlaget for avviklingen er økonomisk, når budsjettet for rådenes felleskonferanse var satt til 100 000 er det ikke vanskelig å se for seg at en konferanse som skal inkludere et betydningsfullt utvalg organisasjoner og politikere vil ligge på en kostnad som ikke er langt ifra LIM-rådets årskostnad.

Det er ekstremt skuffende at rådet må forsvare behovet for å opprettholde det, i tillegg har det tidligere kommet forslag om å avvikle LIM-planen som ble nedstemt. Vi

er i en tid hvor mangfold og likestilling angripes på internasjonal skala, det gjør det viktigere enn noen gang at fylkeskommunen tørr å stå opp for minoritetene. LIM-rådet representerer mange forskjellige grupper som er og blir mer sårbare for å ikke ha tilgang til å offentlig uttale seg, i et landskap der det å være synlig og uttalt bærer med seg stor personlig risiko for negative konsekvenser og hets. Fylkeskommunen trenger å vedlikeholde og forbedre tilgangen til medvirkning - ikke redusere den. I kontakt med andre fylkeskommuner har Agder fylkeskommunen vært et forbilde for å ha et LIM-råd i tillegg til de lovpålagte rådene for å sikre mangfold i demokratisk politisk organisasjon.

LIM-rådet har representanter som kan være ungdommer, eldre og personer med funksjonsnedsettelse, men dette er ikke tilfelle i de andre rådene.

Votering

Punkt 1 i fylkeskommunedirektørens forslag ble enstemmig vedtatt.

Punkt 2 og 3 fikk ingen stemmer og falt.

Punkt 4 ble enstemmig vedtatt.

Ved alternativ votering, falt punkt 5 i fylkeskommunedirektørens forslag, mens forslaget fra LIM ble enstemmig vedtatt. Det ble dermed nytt punkt 3.

Punkt 6, 7, 8 og 9 fikk ingen stemmer og falt.

Råd for likestilling, inkludering og mangfold i Agder - vedtak

Fylkestinget vedtar følgende:

1. Antall medlemmer i fylkestinget reduseres fra 49 til 45 for neste valgperiode.
2. Antall medlemmer i ungdommens fylkesutvalg videreføres med 15 i neste valgperiode.
3. LIM-rådet er et viktig organ for å sikre at perspektiver knyttet til likestilling, inkludering og mangfold blir ivaretatt i fylkeskommunens arbeid, ikke minst i spørsmål om brukervedvirkning og representasjon. Rådet har over tid bidratt med tverrfaglig innsikt og bred erfaringskompetanse som har styrket fylkeskommunens politikkutvikling, kontakt og tillit med ulike samfunnsgrupper. Eksempelvis romanifolket/taterne. LIM-rådets brede representasjon av ulike minoritetsgrupper ivaretar folkehelse og kan bidra til bedre levekår for minoritetsgruppene.

LIM-rådet representerer en tverrfaglig, representativ og inkluderende tilnærming med dokumentert verdi både internt i fylkeskommunen og i kontakt med lokalsamfunnet. Å legge ned et slikt råd vil være et tilbakeskritt for en inkluderende og fremtidsrettet forvaltning.

Som del i behandlingen av saken ønsker LIM-rådet en redegjørelse av hva fylkeskommunens konkrete tiltak og rapportering er i forhold til Aktivitets- og redegjøringsplikt: https://www.bufdir.no/fagstotte/produkter/aktivitets_og_redegjorelsesplikt_for_offentlige_myndigheter/. LIM-rådet i seg selv er ikke lovpålagt, men arbeid med likestilling er allikevel det.

Slik det opplyses i årsmeldingen for 2024 har rådet brukt i underkant av 300 000kr, dette er et ganske kostnadseffektivt tiltak når man tenker på at fylkeskommunen har "en lovbestemt plikt til å jobbe med likestilling og mot diskriminering i alle sine oppgaver og tjenester". Strukturelle endringer som å fjerne LIM-rådet som gir direkte tilgang til medvirkning for en rekke

minoritetsgrupper minner om strukturell diskriminering. Det er nevnt noen ideer om hvordan man skal oppnå tilsvarende medvirkning, men disse er ikke fremmet som konkrete forslag og derfor er det ingenting som garanterer at dette gjennomføres. Forslaget om en konferanse fremstår noe ironisk hvis grunnlaget for avviklingen er økonomisk, når budsjettet for rådenes felleskonferanse var satt til 100 000 er det ikke vanskelig å se for seg at en konferanse som skal inkludere et betydningsfullt utvalg organisasjoner og politikere vil ligge på en kostnad som ikke er langt ifra LIM-rådets årskostnad. Det er ekstremt skuffende at rådet må forsvare behovet for å opprettholde det, i tillegg har det tidligere kommet forslag om å avvikle LIM-planen som ble nedstemt. Vi er i en tid hvor mangfold og likestilling angripes på internasjonal skala, det gjør det viktigere enn noen gang at fylkeskommunen tørr å stå opp for minoritetene. LIM-rådet representerer mange forskjellige grupper som er og blir mer sårbare for å ikke ha tilgang til å offentlig uttale seg, i et landskap der det å være synlig og uttalt bærer med seg stor personlig risiko for negative konsekvenser og hets. Fylkeskommunen trenger å vedlikeholde og forbedre tilgangen til medvirkning - ikke redusere den. I kontakt med andre fylkeskommuner har Agder fylkeskommunen vært et forbilde for å ha et LIM-råd i tillegg til de lovpålagte rådene for å sikre mangfold i demokratisk politisk organisasjon.

LIM-rådet har representanter som kan være ungdommer, eldre og personer med funksjonsnedsettelse, men dette er ikke tilfelle i de andre rådene.

Ungdommens fylkesutvalg 2025 har behandlet saken i møte 15.05.2025 sak 19/25

Møtebehandling

Representanten Aida Clarke Stavdal fremmet følgende kommentar:

Ungdommens fylkesutvalg støtter ikke å fjerne LIM-rådet. Agder er et av de få fylkene som har et slikt råd, og vi mener det er essensielt i et fylke som vårt. Agder er et av de mer konservative fylkene, og har høy statistikk på diskriminering og trusler. Vi opplever at fylket ikke er i mål med likestilling, inkludering og mangfold, og derfor er det utrolig viktig med et råd som fortsetter å jobbe med dette. Vi trenger et råd for de mange som skal representeres i samfunnet vårt. Å fjerne LIM-rådet signaliserer at dette ikke er et fokus i vårt fylke lengre, og det kan ikke vi stå bak. Vi ønsker å prioritere alt det viktige arbeidet LIM-rådet gjør, overfor innsparinger i budsjettet.

Votering

Aida Clarke Stavdal sin kommentar ble enstemmig vedtatt.

Fylkeskommunedirektørens forslag punkt 5 ble ikke vedtatt.

Fylkeskommunedirektørens forslag 1,2,3,4,6,7,8 og 9 ble enstemmig vedtatt.

Ungdommens fylkesutvalg 2025 - vedtak

Fylkestinget vedtar følgende:

1. Antall medlemmer i fylkestinget reduseres fra 49 til 45 for neste valgperiode.
2. Antall medlemmer i fylkeseldrerådet reduseres fra ni til sju for neste valgperiode.
3. Antall medlemmer i råd for personer med funksjonsnedsettelse reduseres fra ni til sju for neste valgperiode.
4. Antall medlemmer i ungdommens fylkesutvalg videreføres med 15 i neste valgperiode.
1. Yrkesopplæringsnemnda reduseres fra elleve til sju medlemmer.
2. Nav-ombudet avsluttes fra og med 1.1.2026.
3. Eldreombudet avsluttes fra og med 1.1.2026.
4. Oppvekstombudet reduseres fra fire til tre stillinger fra og med 1.1.2026.

Ungdommens fylkesutvalg støtter ikke å fjerne LIM-rådet. Agder er et av de få fylkene som har et slikt råd, og vi mener det er essensielt i et fylke som vårt. Agder er et av de mer konservative fylkene, og har høy statistikk på diskriminering og trusler. Vi opplever at fylket ikke er i mål med likestilling, inkludering og mangfold, og derfor er det utrolig viktig med et råd som fortsetter å jobbe med dette. Vi trenger et råd for de mange som skal representeres i samfunnet vårt. Å fjerne LIM-rådet signaliserer at dette ikke er et fokus i vårt fylke lengre, og det kan ikke vi stå bak. Vi ønsker å prioritere alt det viktige arbeidet LIM-rådet gjør, overfor innsparinger i budsjettet.

Administrasjonsutvalget har behandlet saken i møte 03.06.2025 sak 9/25

Møtebehandling

Det var 19 stemmeberettigede under behandling av saken.

Votering

Fylkeskommunedirektørens forslag til vedtak ble tatt til orientering med 18 mot 1 stemme (V).

Administrasjonsutvalget - vedtak

Saken ble tatt til orientering.

Fylkesutvalget har behandlet saken i møte 03.06.2025 sak 53/25

Møtebehandling

Representanten Steinar Bergstøl Andersen (FrP) fremmet følgende forslag:

Punkt 1) Utsettes til slutten av perioden da vi får egen sak om politisk organisering.
Punkt 4) Settes til 11 representanter.

Forslaget ble seinere trukket.

Representanten Kai Steffen Østensen (Ap) fremmet følgende forslag:

Nytt punkt 1

- Behandlingen av punktene 1 til og med 6 behandles ikke i denne saken, og utsettes til fordel for en egen prosess om politisk organisering.
- Det settes ned en egen arbeidsgruppe bestående av 7 fylkestingsmedlemmer fra både posisjon og opposisjon.
- De skal komme med et forslag om politisk organisering i slutten av 2026. Virkningen av forslaget skal gjelde fra neste valgperiode.

Nytt punkt 2

- Nav-ombudet opprettholdes.
- Eldreombudet opprettholdes.
- Oppvekstombudet opprettholdes med fire stillinger.

Forslaget ble seinere trukket.

Representanten Erik Johan Lindøe (H) fremmet følgende forslag på vegne av H, FrP, Ap, V, Sp, KrF og PP:

Det settes ned en arbeidsgruppe som består av fylkesordfører, fylkesvaraordfører, oposisjonsleder og fire politikere valgt av fylkestinget som utarbeider et forslag til en justert politisk organisering som skal gjelde fra 2027-2031.

Arbeidsgruppen tar utgangspunkt i dagens struktur med fylkesutvalg, tre hovedutvalg og fire medvirkningsråd.

Arbeidsgruppen gjennomgår godtgjøringsreglementet, vurderer de politiske forumene og utvalgene og ser om mest mulig av dette kan legges inn i hovedutvalgene, gjøre en vurdering av antall og medlemmer i medvirkningsorganene og vurderer det internasjonale politiske arbeidet og andre arenaer som har politisk representasjon.

Forslaget legges frem for behandling i slutten av 2026.

Forslag 2.

Dagens ombudsstruktur opprettholdes.

Votering

Fellesforslaget fra H, Ap, FrP, KrF, Sp, V og PP ble enstemmig vedtatt.

Fylkeskommunedirektørens forslag ble ikke realitetsbehandlet.

Fylkesutvalget - innstilling

Det settes ned en arbeidsgruppe som består av fylkesordfører, fylkesvaraordfører, oposisjonsleder og fire politikere valgt av fylkestinget som utarbeider et forslag til en justert politisk organisering som skal gjelde fra 2027-2031.

Arbeidsgruppen tar utgangspunkt i dagens struktur med fylkesutvalg, tre hovedutvalg 53 og fire medvirkningsråd.

Arbeidsgruppen gjennomgår godtgjøringsreglementet, vurderer de politiske forumene og utvalgene og ser om mest mulig av dette kan legges inn i hovedutvalgene, gjøre en vurdering av antall og medlemmer i medvirkningsorganene og vurderer det internasjonale politiske arbeidet og andre arenaer som har politisk representasjon. Forslaget legges frem for behandling i slutten av 2026.

Dagens ombudsstruktur opprettholdes.

Fylkestinget har behandlet saken i møte 17.06.2025 sak 32/25

Møtebehandling

Representanten Rune André Frustøl fremmet følgende forslag:

Evaluering av politisk organisering skjer innen våren 2026.

De tre representantene bør komme fra hvert sitt hovedutvalg.

Forslaget ble seinere endret til:

Evaluering av politisk organisering skjer innen våren 2026.

Votering

Fylkesutvalgets innstilling ble enstemmig vedtatt.

Forslaget fra KrF fikk 32 mot 17 stemmer og ble vedtatt (FrP, SV, Sp, INP, PP og K).

Fylkestinget - vedtak

Det settes ned en arbeidsgruppe som består av fylkesordfører, fylkesvaraordfører, oposisjonsleder og fire politikere valgt av fylkestinget som utarbeider et forslag til en justert politisk organisering som skal gjelde fra 2027-2031.

Arbeidsgruppen tar utgangspunkt i dagens struktur med fylkesutvalg, tre hovedutvalg og fire medvirkningsråd.

Arbeidsgruppen gjennomgår godtgjøringsreglementet, vurderer de politiske forumene og utvalgene og ser om mest mulig av dette kan legges inn i hovedutvalgene, gjøre en vurdering av antall og medlemmer i medvirkningsorganene og vurderer det internasjonale politiske arbeidet og andre arenaer som har politisk representasjon. Forslaget legges frem for behandling i slutten av 2026.

Dagens ombudsstruktur opprettholdes.

Evaluering av politisk organisering skjer innen våren 2026.

Forslag til endringer i politisk organisering, medvirkningsråd, yrkesopplæringsnemnd og ombud

Fylkeskommunedirektørens forslag til vedtak

Fylkestinget vedtar følgende:

1. Antall medlemmer i fylkestinget reduseres fra 49 til 45 for neste valgperiode.
2. Antall medlemmer i fylkeseldrerådet reduseres fra ni til sju for neste valgperiode.
3. Antall medlemmer i råd for personer med funksjonsnedsettelse reduseres fra ni til sju for neste valgperiode.
4. Antall medlemmer i ungdommens fylkesutvalg videreføres med 15 i neste valgperiode.
5. Råd for likestilling, inkludering og mangfold oppheves fra og med neste valgperiode.
6. Yrkesopplæringsnemnda reduseres fra elleve til sju medlemmer.
7. Nav-ombudet avsluttes fra og med 1.1.2026.
8. Eldreombudet avsluttes fra og med 1.1.2026.
9. Oppvekstombudet reduseres fra fire til tre stillinger fra og med 1.1.2026.

Vedlegg

Sammendrag

Fylkeskommunedirektøren foreslår endringer i politisk organisering, medvirkningsråd, yrkesopplæringsnemnda og ombud, som et ledd i den økonomiske omstillingen for Agder fylkeskommune.

Saksopplysninger

Fylkestinget vedtok i desember 2024 å redusere budsjettet for Agder fylkeskommune med 46 mill. kroner i 2025. Dette øker til 93 mill. kroner i 2026 og til 144 mill. kroner fra 2027. For å svare ut det politiske vedtaket er det igangsatt en større omstillingsprosess for Agder fylkeskommune.

Prinsippaken om ny administrativ organisering av Agder fylkeskommune, [sak 9/2025](#), gir tydelige føringer for hvordan den varige innsparingen i fylkesadministrasjonen skal skje: «Omstillingen medfører derfor en vesentlig endring i fylkesadministrasjonens organisering og det skal foretas en relativt stor nedbemanning der antall ansatte skal reduseres med 35–45 ansatte. Tilpassing av bemanningen vil gå frem mot sommeren 2026, og omstilling av organisasjonen vil pågå i hele økonomiplanperioden. Dette tilsier streng prioritering av hvilke tjenester som skal utføres og på hvilket nivå. Vi vil i større grad måtte dreie ressursene mot fylkeskommunens kjerneoppgaver. Ved å gjennomgå lovpålagte oppgaver må vi vurdere forslag til endringer der hvor vi har en høyere dekning eller tjenestegrad enn andre fylkeskommuner».

Fylkeskommunedirektøren ønsker å se på hvordan vi kan tilpasse tjenestenivået til det nivået som loven eller avtaleverket pålegger oss, innenfor flere områder. Noe vil dreie seg om hvordan fylkeskommunedirektøren organiserer arbeidet i fylkesadministrasjonen, noe er avhengig av politiske vedtak. Flere av vurderingene må skje innen sommeren 2026, og på enkelte områder vil eventuell implementering først skje i forbindelse med neste fylkestingsvalg i 2027.

I mandat for delprosess 2 (omstilling og effektivisering av fylkesadministrasjonen) er følgende områder identifisert som mulige innsparingstiltak innenfor politisk organisering, medvirkningsråd og ombud:

1. Redusere antall representanter i fylkestinget
2. Redusere antall medlemmer i medvirkningsrådene til lovpålagt nivå
3. Legge ned ikke lovpålagt råd
4. Redusere antall ombud
5. Frikjøpet til tillitsvalgte justeres i henhold til avtalefestet nivå
6. Frikjøpet til vernetjenesten justeres i henhold til nivået fastsatt i arbeidsmiljøloven

Denne saken vil omhandle punkt 1–4. Punkt 5–6 vil komme til behandling på et senere tidspunkt.

Vurderinger

Forslag om varig innsparing i politisk organisering, medvirkningsråd og ombud

Redusere antall medlemmer i fylkestinget

Fylkestinget i Agder fylkeskommune har siden sammenslåingen i 2020 hatt 49 medlemmer. Kommunelovens bestemmelser krever minimum 43 medlemmer i fylkestinget for en fylkeskommune med Agders innbyggertall. Antallet medlemmer ble satt høyere enn lovens krav, for å sikre at det ble en bred deltakelse fra hele Agder i oppstarten av den sammenslåtte fylkeskommunen. I lys av innsparingsbehovene, samt at fylkeskommunen og de demokratiske prosesser har funnet en stabil og funksjonell form, mener fylkeskommunedirektøren at det kan være tid for å vurdere noen mindre justeringer. Fylkeskommunedirektøren foreslår at fylkestinget reduseres fra 49 til 45 medlemmer, en reduksjon på fire medlemmer.

Til sammenlikning har Rogaland 47 medlemmer, Buskerud 47 medlemmer, Østfold 43 medlemmer og Vestfold 41 medlemmer i sine fylkesting.

Fylkesutvalget

Fylkesutvalget har i dag 15 medlemmer. Fordelen med å ha så mange medlemmer i fylkesutvalget er at det sikrer at flere partier er representert i dette sentrale organet. Ulempen er at det er kostbart med så mange medlemmer, samtidig som det begrenser fylkesutvalgets funksjon som et operativt arbeidsutvalg for fylkestinget.

Fylkeskommunedirektøren foreslår at fylkesutvalget reduseres fra 15 til elleve medlemmer. Reduksjonen vil gi en betydelig innsparing i forbindelse med godtgjøring og administrative kostnader. Dersom fylkesutvalgets medlemmer reduseres, bør samtidig antall ansattrepresentanter i administrasjonsutvalget reduseres fra fem til fire. Det gir ingen innsparing i seg selv, men følger naturlig av en ev. reduksjon i fylkesutvalget.

Den foreslåtte reduksjonen kan fremdeles gi en god fordeling av verv for fylkestingets 45 medlemmer, for eksempel på denne måten:

- Fylkesutvalget: 11
- Hovedutvalg for samferdsel og mobilitet: 11
- Hovedutvalg for utdanning og folkehelse: 11
- Hovedutvalg for næring, kultur og miljø: 11
- Kontrollutvalget: 1

Reduksjonen vil gi en årlig innsparing på til sammen 1,6 mill. kroner:

- Fast godtgjøring: 700 000 kroner
- Møtegodtgjøring: 300 000 kroner
- Tapt arbeidsfortjeneste: 300 000 kroner
- Oppholdsutgifter: 100 000 kroner

- Reiseutgifter/konferanser osv.: 200 000 kroner

Fylkestinget har vedtatt en reduksjon på 1,7 mill. kroner til fylkestinget fra 2025. De foreslåtte endringene i denne saken kommer i tillegg til dette, og vil ikke tre i kraft før etter neste valg. Det er ønskelig å se på rutiner for bruk av vara og digitale møter som en del av effektiviseringsprosessen.

Redusere omfanget av medvirkningsråd

Agder fylkeskommune har i dag tre lovpålagte medvirkningsråd: Fylkeseldrerådet, råd for personer med funksjonsnedsettelse og ungdommens fylkesutvalg (UFU). Fylkeskommunen har i tillegg et ikke lovpålagt medvirkningsråd for likestilling, inkludering og mangfold (LIM-rådet). Ungdommens fylkesutvalg har 15 medlemmer og de øvrige rådene har ni medlemmer hver.

Forslag til endringer:

- Fylkeseldrerådet reduseres fra ni til sju medlemmer
- Råd for personer med funksjonsnedsettelse reduseres fra ni til sju medlemmer
- Ungdommens fylkesutvalg får ingen endring, eller reduseres fra dagens 15 medlemmer etter nærmere vurdering før neste valgperiode
- Råd for likestilling, inkludering og mangfold reduseres fra ni til null medlemmer

LIM-rådet er ikke lovpålagt og foreslås nedlagt som fylkeskommunalt råd, samtidig som arbeidsformen knyttet til medvirkningsarbeid for likestilling, inkludering og mangfold endres. LIM-perspektivene kan i enda større grad ivaretas av de øvrige rådene, samtidig som en kan se på andre alternativer for å sikre god medvirkning innenfor LIM-feltet. Et alternativ kan være et årlig medvirkningsseminar der interesseorganisasjoner innenfor området inviteres sammen med sentrale beslutningstakere fra politikk og administrasjon. Nærmere forslag til form og innhold utarbeides som en del av rulleringen av regional plan for likestilling, inkludering og mangfold som pågår nå.

I både Aust-Agder fylkeskommune og Vest-Agder fylkeskommune hadde medvirkningsrådene sju medlemmer. Administrasjonens erfaring er at rådene fungerte godt med dette antallet.

Dersom UFU videreføres med 15 medlemmer som i dag og øvrige råd reduseres med til sammen 13 medlemmer, vil det gi en årlig innsparing på 400 000 kroner som i dag dekker møtetogdtgjøring og tapt arbeidsfortjeneste, samt bevertning og reise.

Total innsparing av de foreslåtte endringer innenfor politisk område vil utgjøre ca. 2 mill. kroner årlig. Samtidig vil en reduksjon i antall medlemmer og råd frigjøre ressurser i administrasjonen, som kan brukes til andre oppgaver.

Kommuneloven § 5-5 sier at «Hvis kommunestyret eller fylkestinget vil endre medlemstallet, må de selv vedta dette innen utgangen av desember i nest siste år av

valgperioden. Endringen gjelder fra neste valgperiode». Kommuneloven § 5-6 sier videre at «Medlemmer og varamedlemmer til formannskapet og fylkesutvalget velges for fire år av og blant medlemmene av kommunestyret eller fylkestinget.»

Dette innebærer at antall medlemmer i fylkesting og fylkesutvalg først kan reduseres fra og med ny valgperiode i 2027. Rådene følger samme valgperiode. Endelig vedtak om reduksjon av fylkestingsmedlemmer må fattes innen utgangen av 2026 for å gjelde den nye valgperioden.

Redusere antall medlemmer i yrkesopplæringsnemnda

Yrkesopplæringsnemnda i Agder (y-nemnda) har i dag elleve medlemmer og er satt sammen som følger:

- To medlemmer fra hovedutvalg for utdanning og folkehelse
- To medlemmer fra LO
- Ett medlem fra YS
- Ett medlem fra KS
- Ett medlem fra NHO
- Ett medlem fra Virke
- Ett medlem fra Spekter
- Ett medlem fra en lærerorganisasjon
- Ett medlem som representerer lærlingene/elevorganisasjon

Fylkeskommunedirektøren vurderer at det kan være et innsparingstiltak å redusere antall medlemmer i y-nemnda. Dagens sammensetning sikrer en bred deltakelse fra hele sju organisasjoner i arbeidslivet. Erfaringene fra tidligere er at nemnda fungerer godt også med en mindre bred deltakelse. På denne bakgrunn foreslår fylkeskommunedirektøren at yrkesopplæringsnemnda reduseres fra elleve til sju medlemmer. Hvis forslaget vedtas, vil fylkeskommunedirektøren komme tilbake til fremtidig sammensetning av nemnda i en egen sak. Innsparingen utgjør ca. 60 000 kroner.

Redusere antall ombud i Agder fylkeskommune

Agder fylkeskommune har i dag følgende ombudstjenester:

Fylkeseldreombud i Agder: én ansatt

Nav-ombud: én ansatt

Oppvekstombudet i Agder: fire ansatte

Personvernombud: én ansatt, som deles med Agder kollektivtrafikk (AKT)

Som en del av arbeidet med omstilling og effektivisering, mener fylkeskommunedirektøren at det er behov for å vurdere omfanget av ombudstjenestene i fylkeskommunen. Agder fylkeskommune er i en særstilling når

det gjelder omfang og bredde av ombud. Vi er den eneste fylkeskommunen som har egne ombud for eldre og Nav.

I tillegg har vi et høyt ressursnivå på oppvekstombudet satt opp mot sammenlignbare fylkeskommuner. For eksempel har Telemark fylkeskommune to oppvekstombud, Rogaland har tre, Innlandet har tre, Møre og Romsdal har tre og Trøndelag har to. Agder fylkeskommune mottar kun 1 mill. kroner fra staten for å medfinansiere den lovpålagte rollen «mobbeombud», som ivaretas av vår oppvekstombudordning.

Det er ingen tvil om at alle ombudene gjør en viktig og god jobb for å hjelpe mennesker i vanskelige livssituasjoner på Agder. Det viser de årlige årsrapportene til ombudene på en tydelig måte. Samtidig er det viktig at fylkeskommunen prioriterer våre lovpålagte kjerneoppgaver når økonomien nå strammes inn. Det er driften, både tjenesteproduksjonen og systemisk tjenesteutvikling, som har størst effekt på samfunnsoppdraget.

Videre arbeider både fylkeseldreombudet og Nav-ombudet med utfordringer som må løses gjennom nasjonale ordninger og finansieres gjennom statlige midler. Det kan ikke være fylkeskommunens oppgave å løse disse nasjonale utfordringene med egne tiltak for Agder.

Fylkeskommunedirektøren foreslår på denne bakgrunn at endringen for ombudsordningen i Agder fylkeskommune inntreffer fra og med 1.1.2026:

- Oppvekstombudet i Agder reduseres fra fire til tre ansatte
- Nav-ombudet legges ned
- Fylkeseldreombudet legges ned
- Personvernombudet opprettholdes med én ansatt, fortsatt i samarbeid med AKT

Antatt besparelse vil være ca. 3 mill. kroner per år. De tre stillingene som reduseres vil da inngå i den pågående nedbemanningen i fylkesadministrasjonen. De ansatte som eventuelt mister sine oppgaver vil regnes som overtallige, og bli omplassert til annet passende arbeid. Arbeidsgiver skal så langt det er mulig søke å finne en løsning for overtallige medarbeidere i Agder fylkeskommune, for å unngå oppsigelser. Der det ikke finnes andre løsninger kan de ansatte bli oppsagt fra sin stilling. Det skal totalt reduseres med 35–45 ansatte innen sommeren 2026.

Regionplan Agder 2030

Formålet med omstillingsprosessen som helhet er å gjøre Agder fylkeskommune i stand til å løse samfunnsoppdraget på en mer ressurseffektiv måte.

Fylkeskommunen skal fortsatt være i stand til å løse sine oppgaver både som myndighetsutøver, demokratisk arena, tjenesteprodusent og samfunnsutvikler. Vi skal levere gode tjenester til innbyggerne og være en relevant samarbeidspartner, men innenfor stadig strammere økonomiske rammer. I tråd med de politiske signalene til omstillingsarbeidet vil vi ha et særlig forbedrings- og utviklingsfokus på vår tjenesteproduksjon. Prosessen skal sikre en organisering og omstilling som

understøtter arbeidet med å utvikle Agder til et attraktivt lavutslippssamfunn med gode levekår, i tråd med Regionplan Agder 2030.

Økonomiske konsekvenser

Saken inneholder forslag som til sammen vil gi en årlig innsparing på ca. 5 mill. kroner.

Konklusjon

Fylkeskommunedirektøren foreslår effektivisering og innsparing gjennom å redusere antall medlemmer i fylkesting, y-nemd og medvirkningsråd etter ny valgperiode i 2027, og at antall ombud i Agder fylkeskommune reduseres fra sju til fire fra og med 1.1.2026.

Kristiansand, 06.05.2025

Tine Sundtoft
Fylkeskommunedirektør

Knut Lindland
fylkesdirektør